

aukastefndi, Samvinnutryggingar, að vera sýknir af kröfum gagnstefnanda, Óskars Smiths.

Málskostnaður fellur niður í gagnsök og sakaukamáli.

Dómi þessum ber að fullnægja innan 15 daga frá lögbirtingu hans að viðlagðri aðför að lögum.

Miðvikudaginn 8. nóvember 1967.

Nr. 56/1967. **Einar Magnússon**

(Páll S. Pálsson hrl.)

gegn

Valdimar Guðmundssyni

(Tómas Arnason hrl.).

Dóminn skipuðu hinir reglulegu dómara Hæstaréttar.

Samningar.

Dómur Hæstaréttar.

Afrýjandi hefur skotið máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 11. apríl 1967 og krafizt þess, að stefnda verði dæmt að greiða honum kr. 75.000.00 ásamt 8% ársvöxtum frá 18. september 1962, allt að frádregnum kr. 7.500.00, viðteknum með fyrirvara 2. október 1967. Þá krefst afrýjandi málskostnaðar úr hendi stefnda bæði í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst þess, að héraðsdómurinn verði staðfestur og að afrýjanda verði dæmt að greiða honum málskostnað fyrir Hæstarétti.

Samkvæmt samningi 29. október 1955 skyldi stefndi selja afrýjanda á leigu um 25 ára tímabil frá nefndum degi rétt til sandnáms og malartekju í landi jarðar sinnar, Varmadals í Kjalarneshreppi. Afrýjandi skyldi greiða í leigu 10% af andvirði brottflutts sands og malar, miðað við söluverð þess á vinnslustað þess í Varmadal. Samkvæmt leigusamningnum greiddi afrýjandi stefnda við undirritun samningsins kr. 150.000.00, tryggingarfé, sem ganga skyldi vaxtalaust til greiðslu á leigunni á næstu 15 árum, þannig að árlegt leigugjald skyldi aldrei vera lægra en kr. 10.000.00 á ári í 15 ár.

Ef vanskil yrðu á leigusamningnum af hendi áfrýjanda, mátti stefndi rifta honum án skyldu til endurgreiðslu tryggingarfjár. Sama skyldi gilda, ef áfrýjandi hæfi eigi framkvæmdir, áður en tólf mánuðir væru liðnir frá undirritun leigusamningsins. Áfrýjandi hóf undirbúning undir námuvinnslu, en eigi sjálfa námuvinnsluna. Hinn 25. maí 1961 framleigði áfrýjandi með samþykki stefnda þriðja manni réttinn til námuvinnslu. Sá maður framkvæmdi hana um sinn og greiddi áfrýjanda endurgjald.

Hinn 18. september 1962 gerðu aðiljar málsins með sér nýjan samning, er feldi hinn eldra samning úr gildi. Er áfrýjandi í þessum nýja samningi nefndur ítakshafi, en stefndi jarðareigandi. Segir í hinum nýja samningi m. a. svo:

„1. Jarðareigandi samþykkir, að ítakshafi fái sem endurgjald fyrir áður framkvæmda undirbúningsvinnu og atvuganir við vinnslu á byggingarefni úr landi Varmadals og fyrir að afsala sér öllum rétti samkv. samningi, dags. 29. okt. '55, 15/100 hluta af brúttótekjum jarðareiganda af sölu sands og malar úr landareign Varmadals næstu 18 ár, eða nánar tiltekið til 29. október 1980.

2 Jafnframt er samkomulag um það, að jarðareigandi eigi engar kröfur á ítakshafa vegna sands og malar, er ítakshafi hefur tekið eða látið taka úr landi Varmadals til þessa dags, og ennfremur, að ítakshafi eigi engar frekari kröfur til endurgjalds en fram kemur í lið 1 hér að framan á hendur jarðareiganda vegna fyrri samninga þeirra í millum um malar- og sandnám í Varmadalsslandi, enda falla þeir samningar að öllu leyti úr gildi við undirskrift samnings þessa.

3. Jarðareiganda er rétt og skylt að gera ítakshafa kunnugt um alla sand- og malartöku úr landareigninni á nefndu 18 ára tímabili og tekjur af sölunni og ennfremur að láta ítakshafa í té endurrit af öllum samningum, er gerðir kunna að vera um þess konar sölu.

4. Hafi jarðareigandi gert samninga um sölu sands eða malar, skal uppgjör við ítakshafa fara fram jafnóðum á sömu gjalddögum og nefndir eru í samningum jarðareiganda og viðsemjanda hans um töku sands eða malar“.

Við undirritun þessa samnings kveðst stefndi hafa greitt áfrýjanda kr. 88.370.00 í peningum.

Hinn 18. september 1962 gerði stefndi leigusamning við Vinnuvélar h/f, Esjubergi, Kjalarnesi. Er stefndi nefndur í samningnum leigusali, en Vinnuvélar h/f leigutaki. Segir í samningnum m. a. svo:

„1. Valdimar Guðmundsson selur hér með Vinnuvélum h/f á leigu rétt til sandnáms og malartekju í landi jarðar sinnar, Varmadals í Kjalarneshreppi, til vinnslu byggingar-efnis. Er réttur leigutaka einkaréttur og nær á leigutímabilinu til vinnslu á öllum sandi og mól, sem kann að fyrirfinnast í landi Varmadals, þó svo, að ræktuðu landi jarðarinnar sé ekki spillt, hvorki með útgreftri né umferð. Leigusala er með öllu óheimilt að leyfa öðrum sandnám eða malartekju í landi jarðarinnar á leigutímanum.

2. Leigugjaldið ákveðst þannig:

- a) Leigutaki greiðir í leigugjald 10% af andvirði brottflutts sands og malar, miðað við söluverð á Vinnslustað þess í Varmadal, þó aldrei minna en níutíu ára fyrir hverja tunnu. Leigugjaldið gerist upp og greiðist ársfjórðungslega.
- b) Við undirskrift þessa samnings greiðir leigutaki fyrirfram upp í leigugjald og sem tryggingarfé kr. 250.000.00 — tvö hundruð og fimmtíu þúsund krónur — í peningum og kr. 250.000.00 í fjórum skuldabréfum til fimm ára, hvert að upphæð kr. 62.500.00 — sextíu og tvö þúsung og fimm hundruð —, er bera 7% vexti, eða samtals í tryggingarfé kr. 500.000.00 — fimm hundruð þúsund krónur. Tryggingarféð endurgreiðist vaxtalaust á næstu 10 árum, eftir að fimm ár eru liðin frá undirskrift þessa samnings, þannig að það kemur til frádráttar leigugjaldi leigutaka. Nemi leigugjald á ári eigi 1/10 af tryggingarfénu, skal það, sem vantar á 1/10 hluta, afskrifað. Verði eigi af framkvæmdum eða sé hætt við þær, endurgreiðist eigi tryggingarféð...“. Verður að ætla eftir málflutningi, að skuldabréfin séu nú greidd.

Leigutaki skuldbatt sig til að „skipta leigugjaldinu hverju sinni“ í fjóra jafna hluta og greiða það fjórum nafngreindum aðiljum. Leigugjaldið skyldi lækka niður í 7%, ef hreinsa þyrfti byggingarefni.

Áfrýjandi telur sig eiga samkvæmt samningi aðilja rétt til 15% af þeirri fjárhæð, kr. 500.000.00, sem Vinnuvélar h/f greiddu hinn 18. september 1962, þ. e. kr. 75.000.00. Stefndi telur hins vegar, „að þá komi til útborgunar til“ áfrýjanda, „er 5 ár eru liðin frá samningsgerð, ef engin malartekja hefur farið fram“.

Nefnd fjárhæð, sem Vinnuvélar h/f inntu af hendi við undirritun samningsins 18. september 1962, er í eðli sínu fyrirframgreiðsla fyrir námuréttindi þau, sem stefndi seldi hlutafélagi þessu á leigu. Er fyrirframleiga þessi ekki endurkræf, þótt eigi verði úr námuvinnslu eða „10% af andvirði brottflutts sands eða malar“ nemi eigi svo hárrí fjárhæð. Samkvæmt samningi aðilja máls þessa frá 18. september 1962 á áfrýjandi rétt til „15/100 hluta af brúttótekjum“ stefnda „af sölu sands og malar úr landareign Varmadals . . . til 29. október 1980 . . .“, og „skal uppgjör við“ áfrýjanda „fara fram jafnóðum á sömu gjalddögum og nefndir eru í samningum“ stefnda „og viðsemjanda hans um töku sands eða malar . . .“. Verður eigi öðruvísi litið á en að áfrýjandi hafi átt samkvæmt þessum samningsákvæðum rétt til 15% af greiðslum þeim, sem Vinnuvélar h/f inntu af hendi hinn 18. september 1962. Verður því að taka kröfu áfrýjanda til greina og dæma stefnda til að greiða áfrýjanda kr. 67.500.00 ásamt 7% ársvöxtum af kr. 75.000.00 frá 18. september 1962 til 2. október 1967 og af kr. 67.500.00 frá þeim degi til greiðsludags og svo málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti, sem ákveðst kr. 10.000.00.

Dómsorð:

Stefndi, Valdimar Guðmundsson, greiði áfrýjanda, Einari Magnússyni, kr. 67.500.00 ásamt 7% ársvöxtum af kr. 75.000.00 frá 18. september 1962 til 2. október 1967 og af kr. 67.500.00 frá þeim degi til greiðsludags og svo

málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti, kr. 10.000.00.

Dóminum ber að fullnægja að viðlagðri aðför að lög-
um.

Dómur bæjarþings Hafnarfjarðar 23. janúar 1967.

Mál þetta, sem dómtekið var 12. þ. m., hefur Einar Magnússon húsasmiður, Bárugötu 35 í Reykjavík, höfðað fyrir bæjarþingi Hafnarfjarðar með stefnu, birtri 14. september 1964, á hendur Valdimar Guðmundssyni bónda, Varmadal í Kjalarneshreppi, til heimtu kröfu að fjárhæð kr. 75.000.00 auk 8% ársvaxta frá 18. september 1962 til greiðsludags og málsflutningslauna samkvæmt taxta Lögmannafélags Íslands. Undir rekstri málsins af hálfu stefnda er krafizt sýknu og hæfilegs málskostnaðar að mati réttarins.

Málavextir.

Með samningi, dags. 29. október árið 1955, gerðu aðiljar þessa máls með sér samning, þar sem stefndi selur stefnanda á leigu rétt til sand- og malarnáms úr landi jarðar stefnda, Varmadal í Kjalarneshreppi. Leigugjald var ákveðið hundraðshluti af andvirði brottflutts sands og malar og 150.000.00 króna tryggingarfé, sem skyldi koma til frádráttar leigugjaldi, en vera óendurkræft, ef ekki yrði af vinnslu. Leigusala er áskilinn riftunarréttur, ef framkvæmdir hefjast ekki innan 12 mánaða.

Leigutaki mun hafa gert nokkrar undirbúningsrannsóknir, en kveðst aldrei hafa tekið efni sjálfur. Framleigusamning gerði hann í samræmi við ákvæði samnings aðiljanna við Benedikt Magnússon frá Vallá 25. ágúst 1961 með samþykki leigusala.

Með samningi 18. september 1962 var fyrri samningur aðiljanna felldur úr gildi og stefnanda veittur réttur til „15/100 hluta af brúttótekjum jarðeiganda af sölu sands og malar úr landareign Varmadals ... til 29. október 1980“. (Undirstrikun dómara).

Af hálfu stefnda hefur því verið haldið fram, að stefnanda hafi við samningsgerðina verið greiddar kr. 250.000.00, þar af mun nokkuð hafa verið í víxilskuldbindingum. Þessu hefur ekki verið mótmælt af hálfu stefnanda.

Samkvæmt samningi þessum ber stefnda að gera stefnanda „kunnugt um alla sand- og malartöku úr landareigninni á nefndu 18 ára tímabili og tekjur af sölunni og enn fremur að láta ítaks- hafa í té endurrit af öllum samningum, er gerðir kunna að vera um þess konar sölu“. Enn fremur er kveðið svo á, að uppgjör við

stefnanda skuli fara fram jafnóðum á sömu gjalddögum og nefndir eru í samningum stefnda og viðsemjanda hans um töku sands eða malar.

Sama dag gerir stefndi samning við Vinnuvélar h/f, Esjubergi, Kjalarneshreppi, um leigu á rétti til sandnáms og malartekju í landi jarðarinnar til vinnslu byggingarefnis. Er leigutaka með samningi þessum veittur einkaréttur til sand- og malarnáms frá 18. september 1962 til 18. sept. 1987.

2. grein samningsins fjallar um ákvörðun leigugjalds og er á þessa leið: „Leigugjaldið ákveðst þannig:

a) Leigutaki greiðir í leigugjald 10% af andvirði brottflutts sands og malar, miðað við söluverð á vinnslustað þess í Varmadal, þó aldrei minna en níutíu aurar fyrir hverja tunnu. Leigugjaldið gerist upp og greiðist ársfjórðungslega. (Undirstrikað í samningi).

b) Við undirskrift þessa samnings greiðir leigutaki fyrirfram upp í leigugjald og sem tryggingafé kr. 250.000.00 — tvö hundruð og fimmtíu þúsund krónur — í peningum og kr. 250.000.00 í fjórum skuldabréfum (undirstrikun dómara) til fimm ára, hvert að upphæð kr. 62.500.00 — sextíu og tvö þúsund og fimm hundruð, — er bera 7% vexti, eða samtals í tryggingarfé kr. 500.000.00 — fimm hundruð þúsund krónur. — Tryggingarféð endurgreiðist vaxtalaust á næstu tíu árum, eftir að fimm ár eru liðin frá undirskrift þessa samnings, þannig að það kemur til frádráttar leigugjaldi leigutaka. Nemi leigugjald á ári eigi 1/10 af tryggingarfénu, skal það, sem vantar á 1/10 hluta, afskrifað. Verði eigi af framkvæmdum eða sé hætt við þær, endurgreiðist eigi tryggingarféð. (Undirstrikun dómara). Samkvæmt ákvörðun leigusala skal leigugjaldinu hverju sinni skipt í 4 jafna hluta, er leigutaki skuldbindur sig til að greiða til eftirtaldra aðilja, þ. e. 25% leigugjaldsins til hvers:

1. Valdimars Guðmundssonar, Varmadal.

2. Unnar Valdimarsdóttur, Varmadal.

3. Hrefnu Valdimarsdóttur, Dunhaga 11, Reykjavík.

4. Þorsteins Þórðarsonar, Kaplaskjólsvogi 37, Reykjavík.

c) Vinnsla hefjist eigi síðar en að fimm árum liðnum frá undirritun samnings þessa og minnsta gjald fyrir unnið efni verði eftir fyrsta fimm ára tímabilið kr. 40.000.00 — fjörutíu þúsund — á ári.

d) Fari svo á leigutímabilinu, að byggingarefnið sé svo óhreint, að ekki megi nota það óhreinsað og þurfi að þvo það, skal leigugjaldið lækka niður í 7%.

„Tryggingarfénu“, að frádregnu því, sem stefnanda var greitt við samningsgerð og kostnaði við hana, mun hafa verið skipt milli þeirra fjögurra aðilja, sem greindir eru í b-lið 4. greinar samningsins, og mun hver þeirra um sig hafa fengið eitt tryggingarbréfanna.

Af hálfu stefnda er því haldið fram, að stefnanda hafi verið sýnt uppkast að framangreindum samningi, áður en endanlega var gengið frá samningum við hann, og að það sama uppkast hafi legið frammi við samningsgerðina. Stefnandi kveðst hafa séð í uppkasti samning við Steypustöðina h/f í Reykjavík, nokkru áður en gengið var til samninga og eins við samningsgerð. Hann kveður sig muna, að í því uppkasti hafi verið kveðið á um fyrirframgreiðslu í peningum og skuldabréfum, en telur, að ekki muni greiðslan hafa verið nefnd tryggingarfé. Hann kveður uppkast þetta hafa verið áþekkt frumriti samningsins við Vinnuvélar h/f, en þó ritað á annan pappír. Af hálfu stefnda er gefin sú skýring á þessu atviki, að Steypustöðin h/f og Vinnuvélar h/f séu sama fyrirtæki, nema borgarsjóður Reykjavíkur eigi ekki aðild að hinu síðarnefnda, forsvarsmenn séu hinir sömu og allt fram að undirskrift samninganna hafi verið rætt um Steypustöðina sem samningsaðilja. Er þetta atriði ágreiningslaust.

Við samningsgerðina milli aðilja þessa máls ræddu þeir einlega saman stefndi, Þorsteinn Þórðarson, fóstursonur hans, og lögróður aðstoðarmaður þeirra við samningsgerðina. Þorsteinn Þórðarson, sem borið hefur vitni í málinu, segir þá hafa verið á einu máli um, að samkvæmt samningi aðiljanna mundi stefnandi ekki eiga hlutdeild í „tryggingarfé“ því, er kveðið er á um í samningi stefnda og Vinnuvéla h/f.

Ekki var þetta atriði rætt sérstaklega við samningsgerðina, en stefnandi kveðst hafa litið svo á, að hann fengi 15 hundraðshluta af peningafjárhæð þeirri, sem greidd yrði fyrirfram samkvæmt væntanlegum samningi, og sama hundraðshluta af fjárhæð tryggingarbréfanna, annað hvort við afhendingu þeirra eða jafnóðum og greitt væri af bréfunum.

5. október 1962 er hafizt handa af hálfu stefnanda um öflun endurrits samnings stefnda og Vinnuvéla h/f með bréflegri beiðni til Þorsteins Þórðarsonar, Kaplaskjólsvogi 37, sem umboðsmanns stefnda við samningsgerðina.

Í bréfi til stefnda, dags. 14. nóvember 1962, er krafa um nefnt samningsendurrit ítrekuð og þess krafizt, að greidd séu kr. 75.000.00, sem séu 15 hundruðustu hlutar af fimm hundruð þús-

und króna fyrirframgreiðslu, sem bréfitari, lögmaður stefnanda, segir, að sér hafi verið tjáð, að stefndi hafi fengið.

Með bréfi, dags. 21. nóvember 1962, sendir stefndi lögmanni stefnanda umbeðið samningsendurrit, en vísar fjárkröfu hans á bug.

Eftir nokkur frekari bréfaskipti aðiljanna er síðan mál þetta höfðað.

Málsástæður.

Stefnandi byggir kröfu sína á því, að honum beri samkvæmt samningi aðiljanna 15 hundraðshlutar af brúttótekjum stefnda af réttindum til sand- og malarnáms. Þannig beri stefnda að greiða kr. 75.000.00, sem séu 15 hundraðshlutar af fimm hundruð þúsund króna fyrirframgreiðslu leigugjalds samkvæmt samningi stefnda við Vinnuvélar h/f. Bendir hann á máli sínu til stuðnings, að bæði í leigusamningi málsaðiljanna frá 1955 og í samningi stefnda við Vinnuvélar h/f sé ráðstafað rétti til sandnáms og malartöku. Þeim rétti hafi og stefnandi afsalað sér með samningi aðiljanna 1962. Því er haldið fram, að stefnanda beri 15 hundraðshlutar af leigugjaldi samkvæmt slíkum samningi, hvort sem það greiðist fyrirfram eða á ákveðnum fresti. Bent er á, að 500 þúsund króna greiðslu við undirskrift sé heitið undir lið 2, sem ber fyrirsögnina: „Leigugjaldið ákveðst þannig“.

Ekki er það talið skipta máli, hvort greitt er í peningum eða tryggingarbréfum, þar sem ekki sé á valdi stefnanda að hafa áhrif á innheimtu hinna bréfuðu krafna, enda séu bréfin verðmæt í sjálfum sér og vel veðtryggð.

Að hinu fyrirframgreidda fé hefur verið skipt milli þeirra fjögurra aðilja, sem leigugjaldinu skal skipt á milli, telur stefnandi máli sínu til stuðnings.

Enn bendir stefnandi á, að hið fyrirframgreidda fé er óendurkræft, ef námuréttindin eru ekki nýtt. Stefnandi telur, að gjaldagi hinnar umþrættu kröfu sé við undirritun samnings stefnda og Vinnuvéla h/f, en þá hafi fyrirframgreiðslan verið innt af höndum. Þessa skoðun byggir hann á 4. grein samnings aðiljanna, þar sem segir, að uppgjör við ítakshafa eigi að fara fram jafnóðum og á sömu gjalddögum og greinir í samningi jarðeiganda og viðsemjenda hans.

Af hálfu stefnanda er loks lögð áherzla á grandleysi hans um efni samnings stefnda og Vinnuvéla h/f og réttmætt traust hans á, að hann hlyti sinn hundraðshluta af öllum verðmætum, sem jarðeiganda áskostnuðust fyrir námuréttindin við samningsgerð.

Fullyrt er, að stefnandi hefði aldrei gengið að ítakssamningnum, ef þetta atriði hefði borið á góma við samningsgerðina og stefndi hefði neitað að veita honum hlutdeild í væntanlegri fyrirfram-greiðslu.

Af hálfu stefnda er lögð megináherzla á, að peningar og skulda-bréf, sem honum voru afhent við samningsgerð við Vinnuvélar h/f hafi verið tryggingarfé, átt að tryggja hann fyrir því, að leigutaki léti undir höfuð leggjast að nýta námurnar og slyppi þannig við að greiða leigugjald, sem miðað var við magn brott-flutts sands og malar. Slíkt tryggingarfé er af stefnda hálfu talið fjarri því að falla undir tekjur af sölu sands og malar.

Viðurkennt er, að stefnandi eigi rétt til hluta leigugjalds, en aðeins jafnóðum og leigugreiðslur falla í gjalddaga, við að efni er flutt brott úr námunum. Því er haldið fram, að sala sands og malar sé ekki hið sama og ráðstöfun á námuréttindunum og sé eðlilegt, að sérstaklega sé greitt fyrir réttindin.

Fráleitt er talið, að stefnanda beri 75.000.00 króna greiðsla af tryggingarfé sama dag og endanlega sé gert upp við hann vegna fyrri samninga aðiljanna og honum greiddar kr. 250.000.00 fyrir að falla frá þeim rétti, sem hann hafi talið sig eiga samkvæmt samningi aðiljanna frá árinu 1955, rétti, sem hann hafi raunar fyrirt sig með því að nýta ekki námurnar, svo sem honum bar samkvæmt 14. gr. samningsins. Með ítakssamningnum frá 1962 hafi stefndi, sem sé aldraður maður í góðum efnum, viljað hygla stefnanda, sem sé í fjölskyldutengslum við hann, á svipaðan hátt og hann gerir við erfingja sína þrjá í leigusamningi sínum við Vinnuvélar h/f.

Sönnunargögn.

Sönnunargögn, sem byggt er á í máli þessu, eru samningar þeir, sem getið er að framan, aðiljaskýrsla stefnanda og vitnaskýrsla Þorsteins Þórðarsonar.

Niðurstaða.

Rétturinn lítur svo á, að eðlilegur skilningur á ákvæði ítaks-samnings aðiljanna um hudraðshluta af brúttótekjum af sölu sands og malar sé sá, að ítakshafa beri hluti af andvirði sands og malar, sem seld sé úr landinu, án þess að tillit sé tekið til kostnaðar landeiganda við námið. Þessi skilningur virðist felast í orðum ákvæðisins sjálfs, og þennan skilning virðist stefndi sjálfur, sem loforðið gaf, hafa lagt í ákvæðið. Stefnandi, sem viðurkennir að hafa séð samningsuppkast, sem hann gerði ráð fyrir, að yrði að samningi, hafði ástæðu til að gera ákvæði þess

um fyrirframgreiðslu að umtalsefni við samningsgerðina, ef hann vænti þess, að loforð viðsemjanda hans fæli í sér, að hann fengi hlutdeild í því fé.

Þessa niðurstöðu styðja og ákvæði 3. tl. ítakssamningsins, þar sem jarðeiganda er gert að skyldu að tilkynna ítakshafa um „sand- og malartöku ... Tekjur af sölunni og ... að láta ... í té endurrit af ... samningum ... um ... sölu“.

Í 4. tl. er rætt um „samninga um sölu sands eða malar“ og sagt, að „uppgjör við ítakshafa“ skuli „fara fram ... á gjalddögum“, sem „nefndir eru í samningum ... um töku sands og malar“.

Hins vegar kemur það skýrt fram af samningnum, sbr. einkum 2. mgr. 4. tl., að það, að landeigandi selur námuréttindin á leigu, breytir ekki rétti ítakshafa.

Verðmæti þau, sem stefnda eru ætluð til afhendingar við undirskrift samnings hans við Vinnuvélar h/f, gegna tvíþættu hlutverki, annars vegar sem fyrirframgreiðsla upp í leigu og hins vegar sem greiðsla til stefnda fyrir að geta ekki hagnýtt námu-
réttindin á samningstímanum, ef ekkert yrði af vinnslu.

Samkvæmt framangreindum skilningi á samningi aðilja þessa máls frá 18. september 1962 verður að telja, að stefnanda beri ekki hlutdeild í þessum verðmætum. Því ber að sýkna stefnda af kröfu stefnanda.

Stefnanda ber að greiða stefnda kr. 8.000.00 í málskostnað. Er við málskostnaðarákvörðun tekið tillit til þess, að stefnandi hafði skynsamlega ástæðu til að leita úrlausnar dómstóla um rétt sinn, sbr. 178. gr. laga nr. 85 frá 1936 um meðferð eikamála í héraði.

Steingrímur Gautur Kristjánsson, fulltrúi bæjarfógeta, kvað upp dóm þennan.

Dómsorð:

Stefndi, Valdimar Guðmundsson, skal vera sýkn af kröfu stefnanda, Einars Magnússonar.

Stefnandi greiði stefnda kr. 8.000.00 í málskostnað innan 15 daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.
